

Prețurile de transfer aferente tranzacțiilor financiare și aplicarea acestora în domeniul bancar

Prețurile de transfer - Concept

Prezentare generală a prețurilor de transfer

Prețul de transfer reprezintă:

- Prețul aferent tranzacțiilor care se desfășoară între două entități afiliate.
- Poate diferi de prețul practicat între entități independente, de aceea prețul practicat între entități independente este considerat a fi prețul de piață.
- Cu toate acestea, conform principiilor prețurilor de transfer, prețul practicat sau propus a fi aplicat într-o tranzacție cu o parte afiliată nu ar trebui să fie diferit de prețul practicat într-o tranzacție care are loc între entități neafiliate, în condiții necontrolate.
- De aceea, o preocupare majoră pentru autoritățile fiscale o reprezintă faptul că entitățile multinaționale pot practica prețuri de transfer în cadrul tranzacțiilor transfrontaliere, cu scopul reducerii profiturilor impozabile într-o anumită jurisdicție.

- În data de 11 februarie 2020, OCDE a publicat "Ghidul Prețurilor de Transfer pentru Tranzacțiile Financiare", modificând liniile directoare OCDE privind prețurile de transfer. Înainte de apariția acestui ghid, nu au fost disponibile reglementari oficiale din partea OCDE sau ANAF cu privire la modul de desfășurare a tranzacțiilor financiare.
- Prezentăm mai jos câteva dintre subiectele cheie în relație cu tranzacțiile financiare derulate între entitățile afiliate ce operează în sistemul bancar:
 - Delimitarea tranzacțiilor financiare.
 - Funcții de trezorerie.
 - Împrumuturi intra-grup.
 - Cash pooling.

Principalele concepte aferente tranzacțiilor financiare, din perspectiva prețurilor de transfer, sunt prezentate mai jos:

- **Delimitarea precisă a tranzacțiilor financiare (Accurate Delineation)**

Ghidul include faptul că delimitarea (descrierea) exactă a tranzacțiilor financiare ar trebui să înceapă cu identificarea detaliată a caracteristicilor relevante din punct de vedere economic al tranzacției, și anume:

- Condițiile comerciale aferente contractelor încheiate între părți.
- Analiza funcțională a tranzacțiilor financiare.
- Caracteristicile instrumentelor financiare (natura tranzacțiilor financiare).
- Circumstanțele economice (condițiile economice, care au condus la încheierea tranzacțiilor).

- **Funcții de trezorerie**

OCDE recunoaște că finanțarea intra-grup este o activitate complexă și importantă, ceea ce face ca finanțarea efectuată în cadrul grupului să fie cât mai eficientă posibil, dar califică în general trezoreria ca fiind un serviciu suport.

Cu toate acestea, în cazurile în care trezoreria îndeplinește funcții mai complexe, OCDE permite o remunerare mai mare, în funcție de nivelul de asumare a riscurilor și de deciziile strategice luate la nivel de trezorerie.

- **Împrumuturi intra-grup**

Noul Ghid subliniază faptul că, atunci când se evaluează împrumuturile intra-grup, trebuie luată în considerare atât perspectiva debitorului, cât și a creditorului.

OCDE afirmă, de asemenea, că acordarea unei garanții (de către împrumutat) poate fi mai puțin relevantă pentru remunerația pe termen lung (remunerația din perspectiva respectării principiului valorii de piață), deoarece creditorul deține deja controlul și proprietatea asupra subsidiarei. Din perspectiva împrumutatului, acesta va căuta întotdeauna cea mai rentabilă soluție, luând în considerare strategia sa de afaceri.

- **Cash pooling**

OCDE prevede că, în unele cazuri, atunci când nu are loc un transfer fizic de fonduri, coordonatorul structurii de cash pooling poate fi în general considerat că îndeplinește doar funcții minime (dacă există) și astfel are dreptul doar la o remunerare limitată.

În cazurile de transfer fizic de numerar, pot exista situații în care coordonatorul structurii de cash pooling îndeplinește mai multe funcții, ceea ce poate duce la o remunerare mai mare.

Coordonatorul structurii de cash pooling trebuie să aibă calitățile necesare pentru a negocia cu băncile externe în vederea stabilirii ratelor de dobândă și capacitatea financiară de a suporta riscurile, în cazul în care acestea se concretizează.

De fapt, companiile multinaționale folosesc sursele de finanțare internă din cadrul grupului pentru a reduce costurile de finanțare externă.

O comparație între împrumuturi: Trezorerie, Cash Pooling și Intra-Grup

Funcția de trezorerie

O funcție cheie a trezoreriei corporative poate fi optimizarea lichidității în cadrul Grupului.

Funcțiile unei trezorerii pot varia și pot include:

- Împrumuturi intra-grup.
- Managementul riscului valutar.
- Garanții către terți (de ex. către părți terțe în contrapartidă).
- Aranjamentele de tip factoring operațional.
- Operațiuni de hedging.
- Creșterea datoriilor.

Trezoreria poate fi implicată și în operarea mecanismelor de cash pooling.

Cash pooling

Reprezintă centralizarea cerințelor de împrumut între entitățile unui Grup. O entitate este desemnată ca Leader – cash pool, fiind responsabilă de acumularea excesului de numerar de la membrii cash pool și apoi distribuirea acestuia către participanții la cash pool, conform cerințelor/nevoilor acestora.

- Leaderul cash pooling-ului:
 - Poate îndeplini funcții limitate, în principal de natură administrativă.
 - Poate avea un profil funcțional mai complex, în cazul în care acționează ca o bancă internă (inclusiv negocierea finanțării cu creditorii externi, după cum este necesar).

Împrumuturi Intra-Grup

Împrumuturile intra-grup sunt utilizate, în mod obișnuit, ca un instrument de gestionare a numerarului. Atunci când o entitate are nevoie de un împrumut și o altă entitate are exces de numerar, este de la sine înțeles că împrumutul intra-grup este preferat în detrimentul împrumuturilor bancare externe, pentru a evita diferențele ratelor dobânzilor și comisioanele bancare.

► Situația de fapt

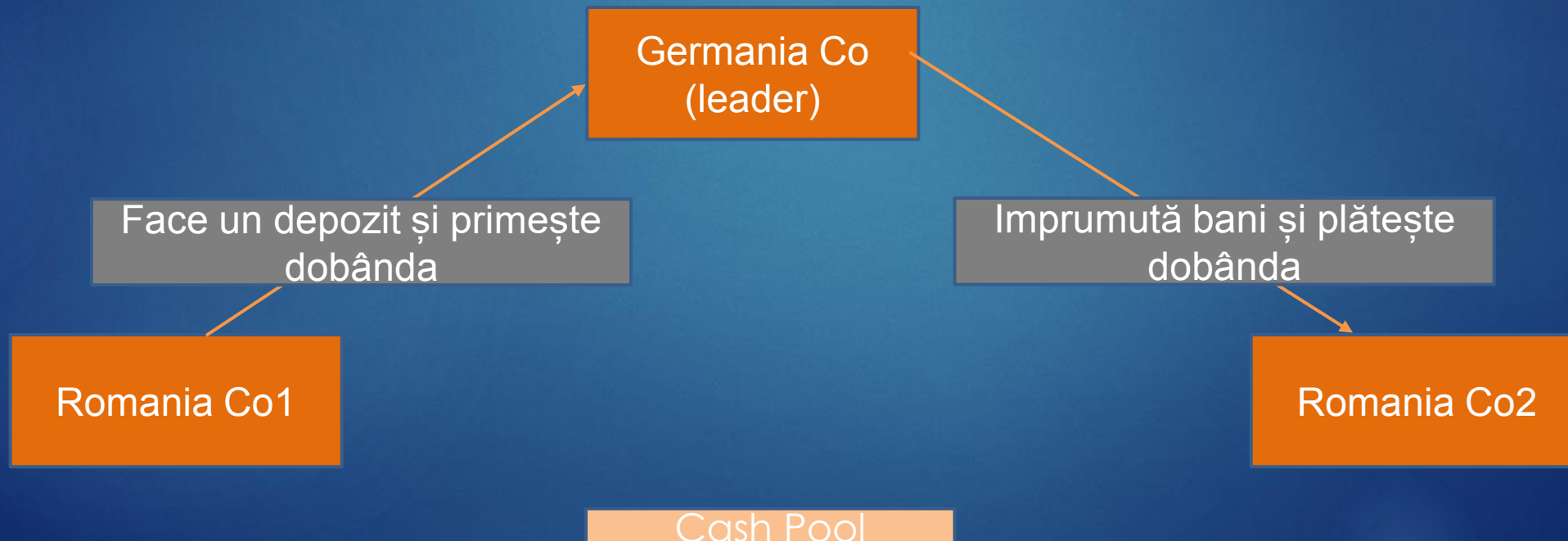
Acest caz se referă la o entitate multinațională, cu sediul central în Germania (Germania Co), care are două entități afiliate în România. Aceste entități afiliate sunt cunoscute sub numele de Romania Co1 și Romania Co2. Ele fac parte dintr-un mecanism de cash pooling în care Germania Co operează ca leader.

Există două tranzacții intra-grup:

- Tranzacția 1 – România Co1 are exces de numerar și depune un depozit către Germania Co.
- Tranzacția 2 – România Co2 are nevoie de bani și împrumută de la Germania Co (care este leaderul cash pooling-ului).

► Poziția Client

Potrivit master file TP pregătit de Grupul multinațional, de către Leader, cele două tranzacții au fost parte a aranjamentului cash pool.

▶ Poziția ANAF

ANAF este de părere că aceste două tranzacții ar trebui tratate ca fiind tranzacții separate (nu sunt conectate între ele)

- Tranzacția 1 – România Co1 încasează dobândă pentru numerarul depus în Germania Co (Leader);
- Tranzacția 2 – România Co2 plătește dobândă către Germania Co pentru împrumuturile primite.

► Soluția oferită de PKF după evaluare

În relație cu cele expuse mai sus, se aplică și au fost utilizate următoarele îndrumări oferite de OCDE – *Ghidul prețurilor de transfer pentru tranzacțiile financiare* (publicat în 2020) și *Liniile directoare OCDE privind prețurile de transfer* (anul 2022):

Paragraful 10.116:

Delimitarea exactă a mecanismelor de tip cash pooling ar trebui să țină seama nu doar de faptele și circumstanțele soldurilor transferate, ci și de contextul mai larg al condițiilor aferente cash pooling-ului și o privire de ansamblu.

De exemplu, un cash pooling este cel mai probabil să difere de un depozit simplu overnight la o bancă sau o instituție financiară similară, prin faptul că un membru al cash pooling-ului cu o poziție de creditor nu creează depozite ca tranzacție izolat, în vederea unei simple returnări ale deponentilor.

Având în vedere cele relatate mai sus, se poate deduce că tranzacția în cadrul căreia Romania Co1 efectuează un depozit către Germania Co, nu poate fi tratată ca o tranzacție izolată în vederea obținerii unui simplu profit.

Tranzacția 2 a avut loc doar ca parte a aranjamentului de cash pooling care ar permite României Co2 să efectueze retrageri de numerar din Germania Co, liderul cash pooling-ului.

Pentru a analiza corect acest aspect din perspectiva TP, tranzacțiile trebuie să fie evaluate împreună, ca o singură tranzacție ca parte a aranjamentului de cash pooling.

Această abordare corespunde prevederilor paragrafului 3.9 din Liniile directoare OCDE privind prețurile de transfer – 2022 :

Există adesea situații în care tranzacțiile separate sunt atât de strâns legate sau continue încât nu pot fi evaluate în mod adecvat pe o bază separată.

În plus, următoarele recomandări din Ghidul privind prețurile de transfer pentru tranzacțiile financiare se aplică:

► **Paragraful 10.117:**

Este probabil ca membrul cash pooling-ului să participe la furnizarea de lichidități ca parte a unei strategii mai largi a Grupului, un aranjament în cadrul căruia un membru poate avea o poziție creditoare sau debitoare, care poate include printre obiectivele sale o serie de beneficii care pot fi atinse doar ca parte a unei strategii colective care implică membrii grupului, realizată în beneficiul tuturor participanților la cash pooling, și a cărei apartenență este limitată la grupul de companii multinaționale. Participanții depun numerar (sau retrag numerar) în cadrul cash pooling-ului și nu către (sau de la) un anumit membru al aranjamentului.

► **Paragraful 10.121:**

Un avantaj al unui mecanism de cash pooling poate fi reducerea dobânzii plătite sau creșterea dobânzii încasate, care rezultă din compensarea soldurilor creditoare și debitoare. Valoarea acestui beneficiu de sinergie a grupului, calculată în funcție de rezultatele pe care le-ar fi obținut membrii cash pooling-ului dacă ar fi avut de-a face cu părți independente, ar fi, în general, împărțită de membrii cash pooling-ului, cu condiția să se aloce o recompensă adecvată leaderului cash pooling-ului pentru funcțiile pe care le îndeplinește.

Concluzie

Prin urmare, se poate concluziona faptul că tranzacția (tranzacțiile) dintre Romania Co1 - Germania Co și Germania Co - România Co2 nu pot fi tratate în mod izolat, ca tranzacții separate de primire împrumut/acordare împrumut. Acestea trebuie analizate ca parte a acordului de cash pooling prin care tranzacțiile sunt în strânsă legătură.